

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS SPRENDIMAS

Nr. 364/11/COL

2011 m. lapkričio 23 d.

nutraukti oficialią tyrimo procedūrą dėl Islandijos būsto finansavimo fondo (*Íbúðalánasjóður*) atleidimo nuo valstybės garantijos įmokos (Islandija)

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA (TOLIAU – INSTITUCIJA),

ATSIŽVELGDAMA į Europos ekonominės erdvės susitarimą (toliau – EEE susitarimas), ypač į jo 61 straipsnį ir 26 protokolą,

ATSIŽVELGDAMA į ELPA valstybių susitarimo dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo (toliau – Institucijos ir Teismo susitarimas) 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalį ir II dalies 7 straipsnio 2 dalį (toliau – 3 protokolą),

ATSIŽVELGDAMA į konsoliduotą 2004 m. liepos 14 d. Institucijos sprendimą Nr. 195/04/COL dėl įgyvendinimo nuostatų, nurodytų 3 protokolo II dalies 27 straipsnyje (toliau – Įgyvendinimo nuostatų sprendimas) ⁽¹⁾,

PARAGINUSI suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas ⁽²⁾,

kadangi:

I. FAKTAI

1. Procedūra

- (1) 2007 m. rugsėjo 28 d. raštu (Nuoroda Nr. 442805) Institucija paprašė Islandijos valdžios institucijų pateikti informaciją apie valstybės garantijas ir pareigą mokėti valstybės garantijos įmoką pagal Islandijos įstatymą dėl valstybės garantijų. 2007 m. spalio 24 d. Islandijos atstovybės Europos Sąjungoje raštu, kuriame persiųstas tos pačios dienos Islandijos finansų ministerijos raštas ir kurį Institucija gavo ir užregistravo 2007 m. spalio 25 d. (Nuorodos Nr. 448739 ir 449598), Islandijos valdžios institucijos patenkino šį prašymą.
- (2) Byla buvo svarstoma Institucijos ir Islandijos vyriausybės atstovų susitikime Briuselyje 2007 m. rugsėjo 7 d. ir Reikjavike 2007 m. spalio 29 d., taip pat Institucijos ir Islandijos finansinių paslaugų asociacijos susitikime Briuselyje 2008 m. kovo 6 d.

⁽¹⁾ Paskelbta <http://www.eftasurv.int/media/decisions/195-04-COL.pdf>

⁽²⁾ 2008 m. birželio 27 d. ELPA priežiūros institucijos sprendimas Nr. 406/08/COL pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl Islandijos būsto finansavimo fondo atleidimo nuo valstybės garantijos įmokos, OL C 64, 2009 3 19, p. 21, ir EEE priedas Nr. 15, 2009 3 19, p. 9.

- (3) 2008 m. birželio 27 d. ELPA priežiūros institucijos sprendimas Nr. 406/08/COL pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl Islandijos būsto finansavimo fondo atleidimo nuo valstybės garantijos įmokos paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir jo EEE priede ⁽³⁾. Šiuo sprendimu Institucija paragino suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas. Institucija suinteresuotųjų šalių pastabų negavo. 2008 m. rugsėjo 8 d. raštu (Nuoroda Nr. 490696) Islandijos valdžios institucijos pateikė pastabas dėl Institucijos sprendimo Nr. 406/08/COL.

- (4) 2008 m. spalio mėn. dėl Islandijos bankų sektoriaus žlugimo Institucija bylą sustabdė. Tačiau byla aptarta per posėdį Reikjavike 2009 m. lapkričio 4–5 d. Po šio posėdžio, 2009 m. lapkričio 16 d., Institucija išsiuntė raštą, kuriame priminė pateikti informaciją dėl tiriamos priemonės suderinamumo vertinimo. 2009 m. gruodžio 7 d. raštu Islandijos valdžios institucijos pateikė atsakymą (Nuoroda Nr. 539538).

- (5) Tuo pačiu metu vykdytame tyrime dėl valstybės pagalbos priemonių Islandijos būsto finansavimo fondui 2008 m. birželio 27 d. Sprendime Nr. 405/08/COL ⁽⁴⁾ Institucija padarė išvadą, kad šiam fondui suteikta valstybės garantija yra esama pagalbos priemonė. 2011 m. liepos 18 d. Institucija priėmė Sprendimą Nr. 247/11/COL dėl pasiūlymo imtis tinkamų priemonių finansuojant Islandijos būsto finansavimo fondą (*Íbúðalánasjóður*) (toliau – BFF) ⁽⁵⁾, *inter alia*, valstybės garantijos pavidalu.

2. Tiriamos priemonės aprašymas

2.1. Pagalbos gavėjas

- (6) BFF yra valstybės valdoma institucija, kuri vykdo veiklą įprastomis rinkos sąlygomis pagal Islandijos būsto įstatymą Nr. 44/1998 (*lög um húsnæðismál*) ⁽⁶⁾. Fondui vadovauja direktorių valdyba ir administraciniu požiūriu jis priklauso socialinės gerovės ministro kompetencijai. BFF tikslas – didinti saugumą būsto srityje ir lygias galimybes apsirūpinti būstu. To siekdamas BFF teikia hipotekas

⁽³⁾ Dėl paskelbimo nuorodų žr. 2 išnašą.

⁽⁴⁾ 2008 m. birželio 27 d. ELPA Priežiūros institucijos sprendimas Nr. 405/08/COL nutraukti oficialią tyrimo procedūrą dėl Islandijos būsto finansavimo fondo, OL L 79, 2010 3 25, p. 40, ir EEE priedas Nr. 14, 2010 3 25, p. 20.

⁽⁵⁾ Nekonfidencialų Sprendimo Nr. 247/11/COL variantą galima rasti Institucijos interneto svetainėje <http://www.eftasurv.int/media/decisions/247-11-COL.pdf>

⁽⁶⁾ BFF pirmąkart Valstybinė būsto agentūra buvo įkurta 1980 m.

privatiems asmenims ir paskolas būstą nuomojantiems subjektams, taip pat bendrai tvarko su būstu susijusius reikalus. Finansavimas teikiamas siekiant konkretaus tikslo – padidinti gyventojų galimybes įsigyti ar išsinuomotuoti būstą prieinamomis sąlygomis (žr. Būsto įstatymo 1 straipsnį).

- (7) Valstybė tiesiogiai BFF nefinansuoja; šis fondas finansuojamas iš pelno, kurį gauna iš nuosavo kapitalo (t. y. suteiktų paskolų grąžinimo įmokų, palūkanų ir kainos indeksavimo mokėjimų), iš palūkanų, kurios mokamos BFF išleidžiant ir parduodant į Islandijos biržos sąrašus įtrauktas obligacijas (*íbúðarbréf*), taip pat iš klientų mokamų paslaugų mokesčių. BFF taip pat naudojami valstybės garantija, nes valstybė, kaip fondo savininkė, prisiima neribotą atsakomybę už jo skolas⁽⁷⁾. Be to, BFF tiesiogiai iš valstybės biudžeto teikiama palūkanų parama nuostoliams dėl skolinimo nuomojamą būstą statantiems ir nuomojantiems subjektams su mažesnėmis negu rinkos palūkanų normomis padengti.
- (8) Išsamesnės informacijos apie BFF sistemą pagal Būsto įstatymą galima rasti Institucijos sprendime Nr. 405/08/COL.

2.2. Valstybės garantija

- (9) BFF yra valstybės institucija, kuriai taikoma viešoji teisė (žr. Būsto įstatymo 4 straipsnį), taigi pagal valstybės institucijoms taikomą bendrąjį nerašytą Islandijos viešosios teisės principą dėl visų jos įsipareigojimų jai teikiama valstybės garantija. Garantija teikiama visoms valstybės institucijoms, nesvarbu, kada jos buvo įkurtos ar kokią veiklą vykdo. Kaip minėta, tokia garantija teikiama, nes valstybė, kaip BFF savininkė, prisiima neribotą atsakomybę už jo skolas. Taigi valstybė atsakinga už visus BFF įsipareigojimus, nes garantija nesusijusi su konkrečiu BFF finansiniu sandoriu ar su kokia nors nustatyta didžiausia suma. Tai matyti ir iš Nemokumo įstatymo Nr. 21/1991 (*lög um gjaldþrotaskipti o.fl.*) 5 straipsnio 3 dalies, kurioje nustatyta, kad tokioms institucijoms kaip BFF netaikomas bankrotas ar kitos nemokumo procedūros.
- (10) Įstatymo projekto, tapusio Įstatymu Nr. 121/1997 dėl valstybės garantijų (*lög um ríkisábyrgðir*), preambulėje rašoma:

„Tai pagrįsta vienareikšmiška Islandijos teisės taisykle, kad valstybė atsako už savo institucijų ir įmonių įsipareigojimus, nebent

šią garantiją ribotų aiškiai išdėstyta įstatymo nuostata [...] arba valstybės atsakomybę ribotos atsakomybės bendrovėje ribotų valstybės įnašo į akcinę kapitalą dydis.“⁽⁸⁾

- (11) Valstybės garantija galėjo naudotis ir BFF pirmtakai: Valstybinė būsto agentūra, Valstybinis statybų fondas ir Darbuotojų būsto fondas, kuriam vadovavo Valstybinė būsto agentūra, taip pat Valstybinė būsto valdyba (Įstatymas Nr. 97/1993 dėl Valstybinės būsto agentūros (*lög um Húsnæðisstofnun ríkisins*)).

2.3. Valstybės garantijos įmoka

- (12) Kai buvo steigiamas BFF ir jo pirmtakai, už jiems teikiamą neribotą, visus jų įsipareigojimus apimančią valstybės garantiją nereikėjo mokėti rizikos priedo ar garantijos įmokos. Islandijos valdžios institucijos teigia, kad nuo pat BFF įsteigimo atitinkamos nacionalinės teisės taisyklės buvo aiškinamos taip, kad BFF už jam teigiamą valstybės garantiją neturi mokėti jokio mokesčio⁽⁹⁾.
- (13) Laikiniu aktu Nr. 68/1987 dėl fiskalinių priemonių pirmą kartą nustatytas bendras įpareigojimas už valstybės garantijas, už kurias nemokamas rizikos priedas, mokėti garantijos įmoką valstybei. Vėliau Įstatymo Nr. 37/1961 dėl valstybės garantijų (*lög um ríkisábyrgðir*), kuris buvo iš dalies pakeistas Įstatymu Nr. 65/1988 dėl valstybės garantijų (*lög um breyting á lögum nr. 37/1961, um ríkisábyrgðir, með síðari breytingum*), 8 straipsniu nustatytas reikalavimas, kad bankai, kreditų fondai, finansų įstaigos, įmonės ir kiti panašūs subjektai, kuriems pagal įstatymą suteikiama valstybės garantija dėl to, kad jie priklauso valstybei, ar dėl kitų priežasčių, mokėtų valstybei garantijos įmoką dėl savo įsipareigojimų užsienio subjektams. Nustatyta ketvirtinė 0,0625 % įmoka už pagrindinę užsienio įsipareigojimų sumą, atsižvelgiant į kiekvieno laikotarpio įsipareigojimų vidurkį (žr. Įstatymo Nr. 37/1961 8 straipsnio 2 dalį)⁽¹⁰⁾.
- (14) Iš pradžių už įsipareigojimus šalies viduje panaši įmoka nustatyta nebuvo. Tačiau Įstatymu Nr. 121/1997 dėl valstybės garantijų⁽¹¹⁾ nustatytas įpareigojimas mokėti su įsipareigojimais šalies viduje susijusių garantijos įmoką, kurios dydis – 0,00375 %. Vėliau Įstatymu Nr. 180/2000⁽¹²⁾ šis dydis padidintas iki 0,0625 %.

⁽⁸⁾ Neoficialus Institucijos vertimas. Tekstą islandų kalba galima rasti adresu <http://www.althingi.is/alttext/122/s/0099.html>

⁽⁹⁾ Žr. 2008 m. rugsėjo 8 d. pareiškimus, p. 4 (Nuoroda Nr. 490696).

⁽¹⁰⁾ Paskolos, už kurias buvo sumokėtas rizikos priedas, tam tikros eksporto garantijos ir įsipareigojimai dėl kredito balanso sąskaitose vietos valiuta, neįtrauktos skaičiuojant garantijos įmoką (žr. Įstatymo Nr. 37/1961 9 straipsnio 2 dalį).

⁽¹¹⁾ Įsigaliojo 1998 m. sausio 1 d.

⁽¹²⁾ Įsigaliojo 2001 m. sausio 11 d.

⁽⁷⁾ 2006 m. Sprendimo *Islandijos bankininkų ir vertybinių popierių maklerių asociacija prieš ELPA priežiūros instituciją*, byla Nr. E-9/04, ELPA teismo ataskaita, p. 42, 72 punktas.

- (15) Įstatymu Nr. 121/1997 taip pat nustatytas atleidimas nuo valstybės garantijos įmokos, kiek tai susiję su Valstybinės būsto agentūros Būsto obligacijų skyriaus išleistomis būsto obligacijomis. Kalbant apie kitus BFF įsipareigojimus, 2001 m. Papildomu biudžeto įstatymu atgaline data panaikintos BFF skolos, susijusios su nesumokėtomis įmokomis, kurias BFF buvo sukaupęs pagal Įstatymą Nr. 121/1997. Galiausiai 2000 m. gegužės 26 d. įsigaliojusiu Įstatymu Nr. 70/2000 BFF nustatytas bendras atleidimas nuo valstybės garantijos įmokų, kiek tai susiję su visais įsipareigojimais.
- (16) Teisės aktai dėl valstybės garantijų ir tolesni bendrai taikomų įmokų pakeitimai, taip pat specialios nuostatos dėl BFF išsamiau aptariamai Institucijos sprendime Nr. 406/08/COL.
- mais susijusių užsienio įsipareigojimų (laikotarpiu nuo 1998 m. sausio 1 d. iki dabar), mokėjimo;
- ii) atleidimas (nuo pradžių arba *ex post facto*) nuo valstybės garantijos įmokos, kurios dydis – 0,0375 % per ketvirtį su būsto obligacijomis ir kitais įsipareigojimais susijusių įsipareigojimų šalies viduje (laikotarpiu nuo 1998 m. sausio 1 d. iki 2001 m. sausio 10 d.), mokėjimo;
- iii) atleidimas nuo valstybės garantijos įmokos, kurios dydis – 0,0625 % per ketvirtį visų BFF įsipareigojimų šalies viduje (laikotarpiu nuo 2001 m. sausio 11 d. iki dabar), mokėjimo.

3. Pagrindas pradėti procedūrą

- (17) Sprendime Nr. 406/08/COL Institucija paaiškino, kad prieš 1994 m. sausio 1 d., kai įsigaliojo EEE susitarimas, BFF mokėtai garantijai buvo taikoma ne su nauja pagalba susijusi garantijų įmokų procedūra, o atskira su esama pagalba susijusi procedūra (Byla Nr. 64865, dabar Byla Nr. 7038). Sprendime Nr. 406/08/COL buvo nagrinėjama tai, kad BFF yra atleistas nuo garantijos įmokos, nors kitos pagal panašius į BFF principus veikiančios įmonės ją mokėti privalo. Šiomis aplinkybėmis, Institucijos pradine nuomone, siekiant klasifikuoti pagalbą kaip naują arba kaip esamą, nebuvo svarbu, ar Įstatymu dėl valstybės garantijų pakeista BFF padėtis, kiek tai susiję su garantijos įmokos mokėjimu, ar ne. Lemiamu faktu laikyta tai, kad nauju Įstatymu Nr. 121/1997 dėl valstybės garantijų nustatyta nauja sistema, pagal kurią pirmą kartą BFF vertintas palankiau negu pagal įmonėms, kurios gauna numanomą valstybės garantiją, taikomą bendrą nuostatą. Todėl, Institucijos pradine nuomone, bet kokia BFF įgyjama nauda dėl Būsto obligacijų skyriui Įstatymu Nr. 121/1997 nustatyto atleidimo nuo įmokos būtų nauja pagalba. Tas pats būtų taikoma atleidimui nuo įmokų, susijusių su kita BFF veikla (žr. Įstatymą Nr. 70/2000, kuriuo iš dalies keičiamas Įstatymas Nr. 121/1997, ir 2001 m. Papildomą biudžeto įstatymą).
- (18) Institucijos pradine nuomone, BFF atleidimas nuo garantijos įmokos mokėjimo yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje. Sprendime pradėti oficialią procedūrą nustatyti šie pagalbos elementai:
- i) atleidimas (nuo pradžių arba *ex post facto*) nuo valstybės garantijos įmokos, kurios dydis – 0,0625 % per ketvirtį su būsto obligacijomis ir kitais įsipareigojimais susijusių užsienio įsipareigojimų (laikotarpiu nuo 1998 m. sausio 1 d. iki dabar), mokėjimo;
- ii) atleidimas (nuo pradžių arba *ex post facto*) nuo valstybės garantijos įmokos, kurios dydis – 0,0375 % per ketvirtį su būsto obligacijomis ir kitais įsipareigojimais susijusių įsipareigojimų šalies viduje (laikotarpiu nuo 1998 m. sausio 1 d. iki 2001 m. sausio 10 d.), mokėjimo;
- iii) atleidimas nuo valstybės garantijos įmokos, kurios dydis – 0,0625 % per ketvirtį visų BFF įsipareigojimų šalies viduje (laikotarpiu nuo 2001 m. sausio 11 d. iki dabar), mokėjimo.
- (19) Be to, Institucija abejojo, ar minėti valstybės pagalbos elementai gali būti laikomi suderinamais su EEE susitarimu. Institucija paaiškino, kad, nors tam tikros būsto finansavimo paskolos gali būti laikomos visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis, kaip nustatyta EEE susitarimo 59 straipsnio 2 dalyje, ir dėl to joms gali būti skiriama pagalba, Institucijos pradine nuomone, bendra BFF paskolų sistema yra per didelės apimties, kad atitiktų 59 straipsnio 2 dalies sąlygas. Institucijai nebuvo pateikta jokios informacijos, kuri leistų manyti, kadrinka apskritai negalėtų teikti būsto finansavimo paslaugų prieinamomis sąlygomis. Pagal bendrą BFF paskolų sistemą jas gali gauti bet kuris asmuo, nesvarbu, kokios jo pajamos ir turto dydis bei planuojamo finansuoti būsto kainos ir dydžio apribojimai. Be to, paskolos gali būti teikiamos bet kur, neatsižvelgiant į vietos būsto finansavimo prieinamumą ar neprieinamumą.

4. Islandijos valdžios institucijų pastabos

- (20) Islandijos vyriausybės pastabose daugiausia pabrėžiama, kad bet kokią pagalbos elementą tiesiogiai lėmė numanoma BFF skirta valstybės garantija, o ši, kaip jau nustatyta, buvo esama pagalba. Islandijos valdžios institucijų nuomone, bet koks mokesčio mokėjimas yra neatsiejama valstybės garantijos dalis. Taigi, kadangi nebūta atskirų esminių valstybės garantijos ir mokesčio mokėjimo pakeitimų, naujos pagalbos nėra ir klausimas turėtų būti sprendžiamas kaip esamos pagalbos bylos dalis. Islandijos vyriausybė taip pat išreiškė nuomonę, kad, jeigu būtų nustatyta, kad esama naujos pagalbos, ji suderinama dėl BFF socialinio pobūdžio ir dėl to, kad BFF skirta pagalba atitinka teismo praktiką *Altmark* byloje⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ 2003 m. Sprendimas *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, Rink. p. I-7747.

- (21) Dėl klausimo, susijusio su Įstatymu Nr. 68/1987 nustatyto įpareigojimu už tam tikrų finansų įstaigų užsienio įsipareigojimus mokėti rizikos priedą, Islandijos valdžios institucijos teigia, kad BFF niekada priedo nemokėjo, nes neturėjo užsienio įsipareigojimų.
- (22) Be to, Islandijos valdžios institucijų nuomone, įpareigojimo mokėti įmokas už kitus įsipareigojimus negu būsto obligacijos šalies viduje pagal Įstatymą Nr. 121/1997 „teisinis pagrindas abejotinas“, nes niekada nesiekta, kad BFF pirmதாகai mokėtų garantijos įmoką. Islandijos institucijos taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad BFF skolos, susijusios su nesumokėta garantijos įmoka, 2001 m. Papildomu biudžeto įstatymu atgaline data panaikintos, o tai rodo, jog teisės aktų leidėjas manė, kad BFF turėtų visada būti atleidžiamas nuo garantijos įmokos mokėjimo.
- (23) Galiausiai BFF atleistas nuo valstybės garantijos įmokos dėl to, kad BFF sukaupe 0,0375 % palūkanų maržą nuo hipotekos priemonių, kuriomis užtikrinami su būsto obligacijomis susiję įsipareigojimai⁽¹⁴⁾. Islandijos valdžios institucijos tai vadina „specialiu valstybės garantijos mokesčiu“. Jis renkamas į specialų rezervą fondą.

II. ĮVERTINIMAS

- (24) EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Išskyrus tuos atvejus, kai šis Susitarimas nustato kitaip, EB valstybių narių, ELPA valstybių arba iš jų valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su šiuo Susitarimu, kai ji daro įtaką Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybai.“

- (25) Taigi tam, kad priemonės būtų klasifikuojamos kaip valstybės pagalba, kaip apibrėžta EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje, jos turi apimti valstybės dotaciją arba dotaciją iš valstybės išteklių, jomis įmonei turi būti suteikiamas pranašumas, jos turi būti atrankinės, jomis turi būti iškraipoma konkurencija ir turi būti tikėtina, kad jos turės įtakos susitariančiųjų šalių prekybai.

- (26) Institucijos valstybės pagalbos gairių skyriuje dėl valstybės garantijų⁽¹⁵⁾ teigiama, kad valstybės (centrinių, regioninių arba vietos valdžios institucijų) tiesiogiai teikiamos garantijos gali būti valstybės pagalba. Be to, palankesnės finansavimo sąlygos, gautos įmonių, kurių bankrotas arba kitos nemokumo procedūros yra neįmanomos dėl jų teisinės formos, arba kurioms užtikrinta valstybės garantija arba tai, kad jų nuostolius padengs valstybė, yra pranašumas – valstybė prisiima neribotus įsipareigojimus, o tai laikoma neribota valstybės garantija⁽¹⁶⁾. Be to,

„Valstybės garantijos nauda yra ta, kad su garantija susijusių riziką prisiima valstybė. Valstybei už prisiimamą riziką turėtų būti atlyginama, sumokant tam tikrą priemonę. Kai valstybė visai arba iš dalies atsisako tokios priemonės, įmonė iš to gauna naudos, bet kartu sumažėja valstybiniai išteklių.“⁽¹⁷⁾

- (27) Sprendime Nr. 247/11/COL Institucija padarė išvadą, kad numanoma neribota BFF skirta valstybės garantija yra valstybės pagalba pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalį, nes mažėja Islandijos valstybiniai išteklių ir BFF suteikiamas ekonominis pranašumas. Institucija atkreipė dėmesį į tai, kad pagal Institucijos valstybės pagalbos gaires įmonės, kurių bankrotas arba kitos nemokumo procedūros yra neįmanomos dėl jų teisinės formos, arba jei ši forma užtikrina valstybės garantiją arba kad nuostolius padengs valstybė, gali būti laikomos pagalbos gavėjomis. Be to, nėra būtina, kad valstybė pagal atitinkamą garantiją atliktų mokėjimus. Pagalba teikiama nuolat nuo tada, kai suteikiama garantija, o ne tik tuomet, kai garantija panaudojama arba kai laikantis garantijos sąlygų atliekami mokėjimai⁽¹⁸⁾.

- (28) Atsižvelgiant į tiesioginį valstybės pagalbos elementų egzistavimo esant priemonei, kurią sudaro valstybės garantija, ir būtinybės nustatyti (ir mokėti) (rinkos sąlygas atitinkančią) įmoką už tokią valstybės kišimąsi ryšį, esminis klausimas yra toks: ar atleidimas nuo garantijos mokesčio gali būti laikomas atskiru valstybės pagalbos elementu, palyginti su pranašumu, gaunamu dėl pačios garantijos. Tinkama įmoka galėtų būti neutralizuota bent dalis pagalbos gavėjui suteikto pranašumo. Jeigu būtų buvę įmanoma nustatyti rinkos sąlygas atitinkančią tiriamos garantijos įmoką, kuri atitiktų su garantija susijusių valstybės riziką, ir jeigu tokią įmoką BFF būtų mokėjęs, EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalies kriterijai

⁽¹⁵⁾ Paskelbta <http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkID=15646&1=1>

⁽¹⁶⁾ Žr. Valstybės garantijų gairių 1.2 skyriaus 4 punktą ir Valstybės pagalbos gairių dėl valstybės pagalbos nuostatų taikymo valstybės įmonėms apdirbamosios pramonės sektoriuje (<http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkID=16995&1=1>) 7.2 skyriaus 2 dalį.

⁽¹⁷⁾ Valstybės garantijų gairių 2.1 skyrius.

⁽¹⁸⁾ Žr. 17 išnašą.

⁽¹⁴⁾ Iš pradžių neketinta garantijos įmokų netaikyti visiems valstybės užtikrinamiems BFF įsipareigojimams.

dėl valstybinių išteklių mažėjimo ir BFF ekonominio pranašumo nebūtų buvę įvykdyti. Todėl įmoka yra garantijos pavidalu skirtos valstybės pagalbos sumos sudedamoji dalis. Tokia išvada atitinka ir Valstybės pagalbos gaires, kaip minėta pirmiau.

- (29) Islandijos valdžios institucijos išreiškė panašų požiūrį pastabose dėl sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą (Sprendimas Nr. 406/08/COL). Be to, Islandijos valdžios institucijos pabrėžė, kad Įstatymas dėl valstybės garantijų yra bendras teisės aktas, reglamentuojantis valstybės garantijų suteikimo sąlygas. Pagal patį įstatymą garantijos neteikiamos – juo tiesiog išdėstomos su garantijomis susijusios sąlygos ⁽¹⁹⁾.
- (30) Atsižvelgdama į tai, Institucija mano, kad dėl ypatingo valstybės pagalbos priemonės, suteiktos valstybės garantijos pavidalu, pagalbos elementų pobūdžio, BFF atleidimas nuo valstybės garantijos įmokos nėra nuo numanomos neribotos Islandijos valstybės suteiktos valstybės garantijos atskira valstybės pagalbos priemonė, atsižvelgiant į EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalį. Įmokos nemokėjimas sudaro dalį įgyto pranašumo ir skirtų valstybės išteklių, susijusių su BFF suteikta valstybės garantija. Atsižvelgiant į tai, kad šia valstybės garantija suteiktus pranašumus Institucija nagrinėja pagal procedūrą dėl esamos valstybės pagalbos (žr. Bylą Nr. 70382 (buvusi Byla Nr. 64865), Sprendimas Nr. 247/11/COL), oficiali

tyrimo procedūra dėl BFF atleidimo nuo valstybės garantijos įmokos neturi pagrindo ir gali būti nutraukta,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Oficiali tyrimo procedūra dėl BFF atleidimo nuo valstybės garantijos įmokos nutraukta.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Islandijos Respublikai.

3 straipsnis

Šio sprendimo tekstas autentiškas tik anglų kalba.

Priimta Briuselyje 2011 m. lapkričio 23 d.

ELPA priežiūros institucijos vardu

Oda Helen SLETNES
Pirmininkė

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON
Kolegijos narys

⁽¹⁹⁾ 2008 m. rugsejo 8 d. raštas, p. 5.